

MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA

**V jakých souvislostech funguje
vodohospodářská část MZI**

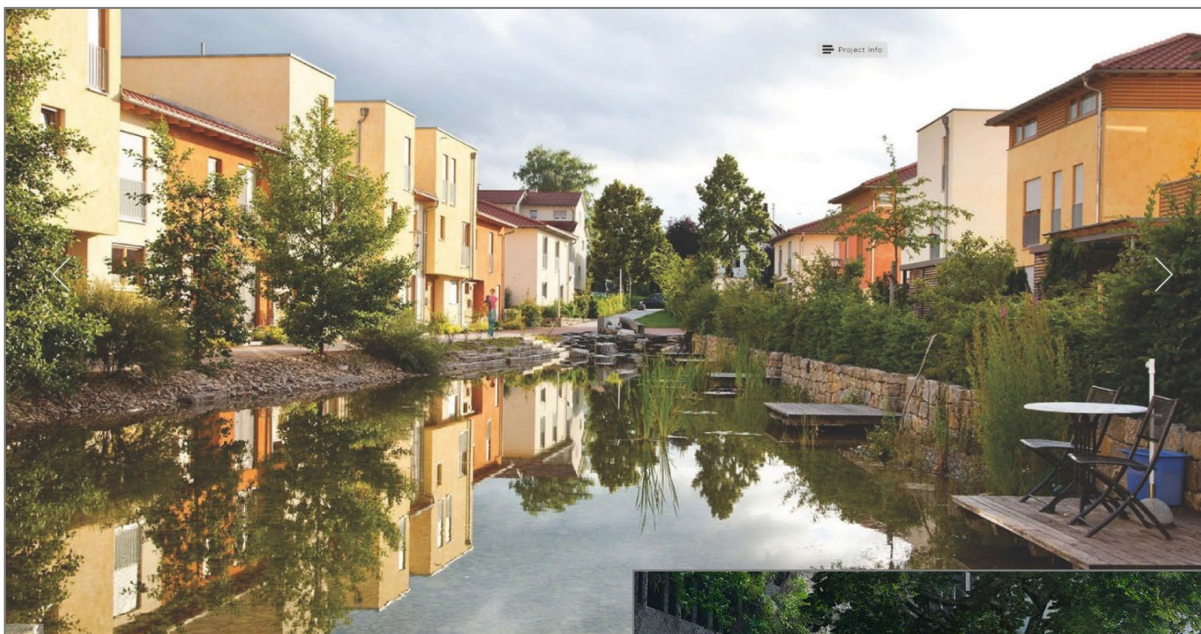

Ing. Jiří Vitek
JV PROJEKT VH s.r.o.

ON LINE MS TEAMS - 25. 10. 2022

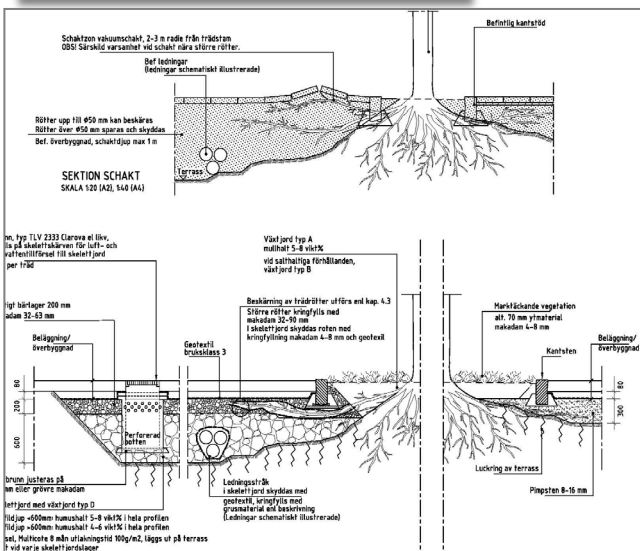
MZI - dílem člověka

DVĚ PODOBY MODROZELENÉ INFRASTRUKTURY

MZI - dílem přírody

JE SOUČASNÁ ZELEŇ VE MĚSTECH SCHOPNÁ PLNIT FUNKCI MZI?

ŠPATNÁ KONDICE
ZELEŇ
=>
ŠPATNÝ VZTAH
K MĚSTSKÉ
INFRASTRUKTUŘE

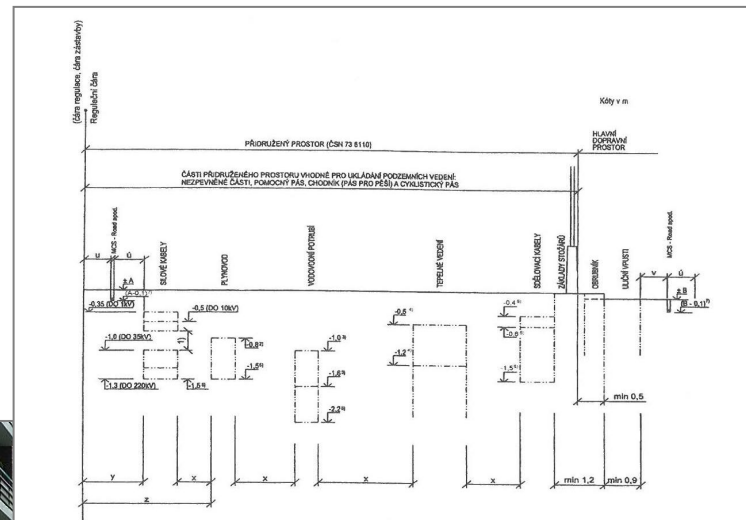
ČESKÉ NORMY PRO INŽENÝRSKÉ SÍTĚ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURU S MZI NEPOČÍTAJÍ

Pravidla pro prostorové uspořádání sítí technického vybavení v uličním profilu postrádají:

- řešení pro odvodnění - vhodné způsoby zadržování srážkové vody a fungování zeleně
- koordinaci mezi jednotlivými stavebními obory

Technické předpisy a normy pro komunikace neřeší odvodnění podle principů MZI a to vede k tomu, že :

- developeři, projektanti, státní správa, provozovatelé setrvávají ve starém myšlení
- majitelé a provozovatelé nemají zkušenost a ochotu nové věci vyzkoušet - často mají přehnané obavy, i když jsou různá řešení v zahraničí vyzkoušená

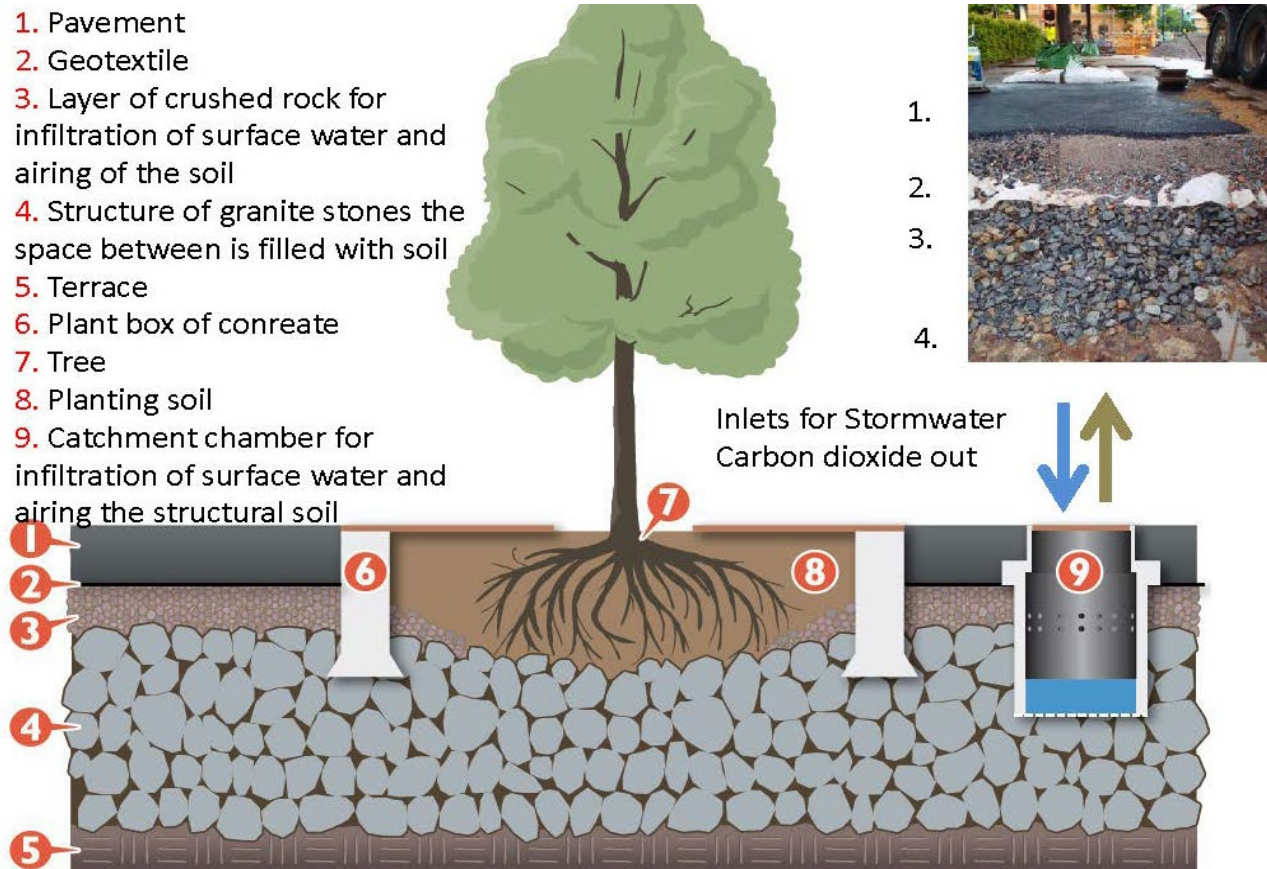

MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA JE SYSTÉM: VODA - ZELEŇ - VZDUCH - PODZEMÍ

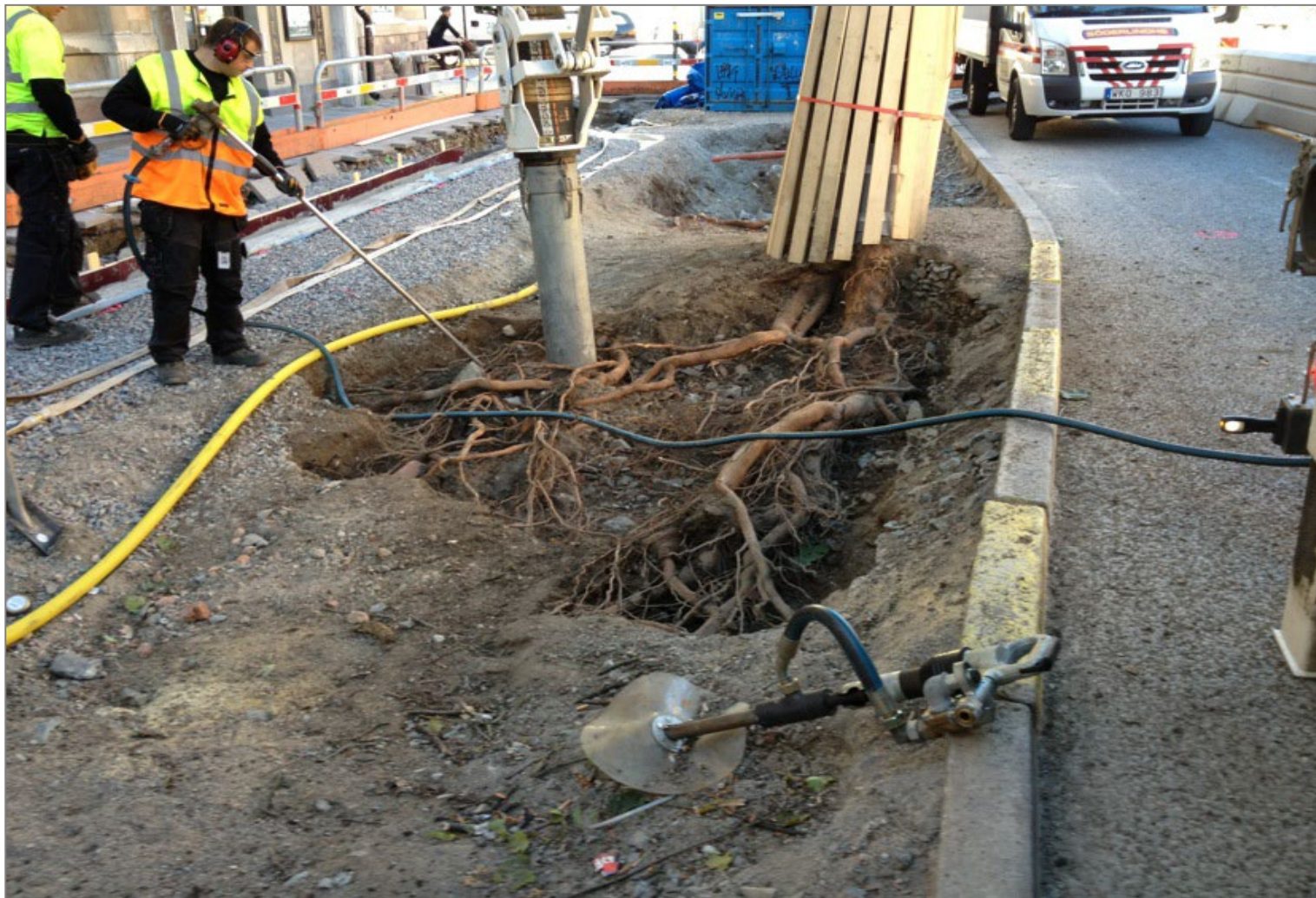
Způsob,
jak se dá pro MZI
v ulici najít místo
a vytvořit pro ni
vhodné
podmínky ...

... pro
pěstování
stromů

... pro
zadržování
srážkové vody

Björn Embrén, Stockholm, Sweden

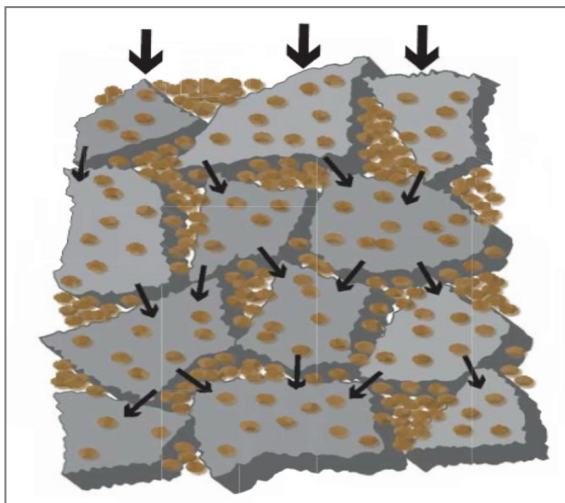

konjlec

Björn Embrén, Stockholm, Sweden

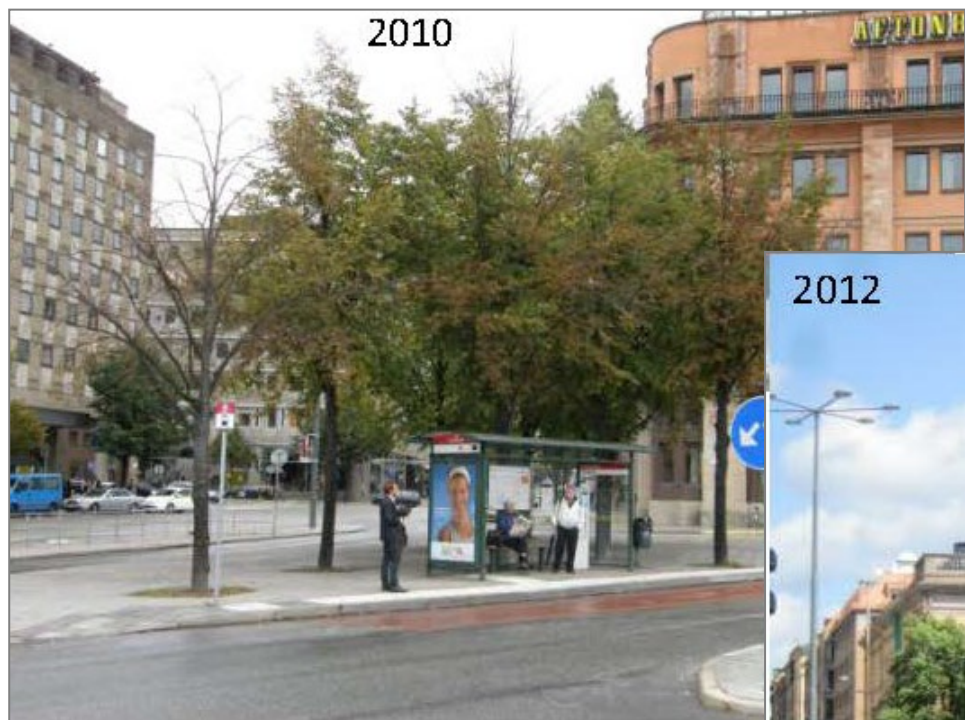
konjlec

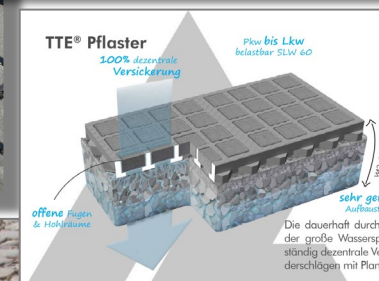
Björn Embrén, Stockholm,
Sweden

Björn Embrén, Street Department, Stockholm, Sweden

PROPUSTNÁ DLAŽBA ... funguje tak, jak si myslíme?

PROPUSTNÁ DLAŽBA ... funguje tak, jak si myslíme?

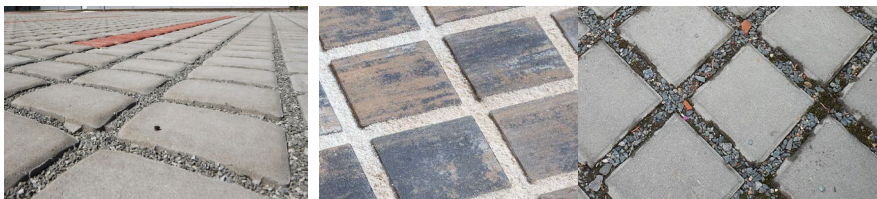
Konstrukce parkovacích stání musí plnit tyto funkce

- parkování osobních aut
- sběr a předčištění srážkové vody – DŮVOD POSOUZENÍ
- splnění estetických hledisek
- splnění požadavků majitele a provozovatele

POSOUZENÍ PROPUSTNOSTI

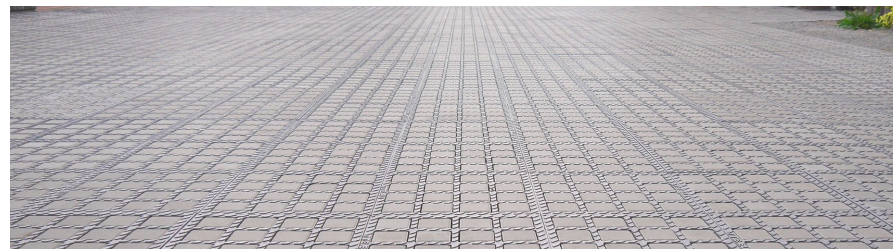
KAMENNÁ A DISTANČNÍ BETONOVÁ DLAŽBA SE SPÁRAMI

- velkoformátová žulová dlažba 160/160 mm
- distanční betonová dlažba 170/170 mm
- vějířová žulová dlažba 100/100 mm
- všechny se spárami 30 mm

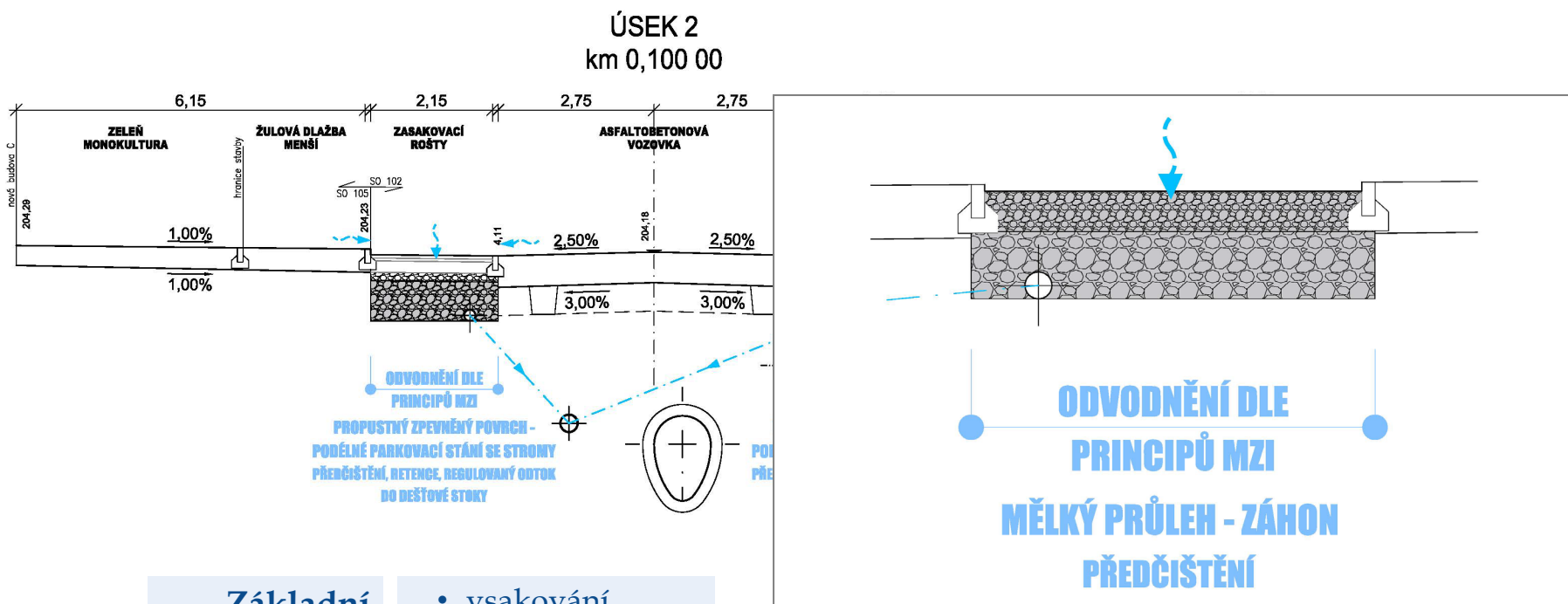
DLAŽBA V TTE ROŠTECH

- TTE rošty s kostkou z betonu
- TTE rošty s kostkou z přírodního kamene
- TTE rošty se zákrytovou dlažbou z umělého kamene (polymerbetonu)

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

Posouzení funkce povrchu parkovacího stání s propustnou dlažbou

Základní funkce MZI

- vsakování
- předčištění
- bezpečnost
- životnost

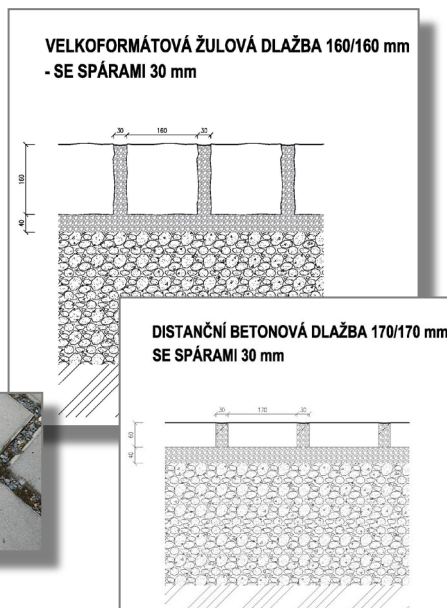
Pokud mají propustné povrchy plnohodnotně plnit funkci sběrných objektů, je nutné, aby fungovaly, jako průlehy

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

Posouzení dvou typů konstrukcí:

KAMENNÁ A BETONOVÁ DÍSTANČNÍ DLAŽBA

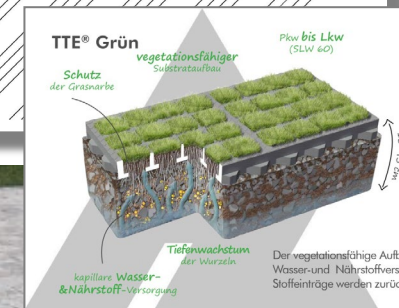
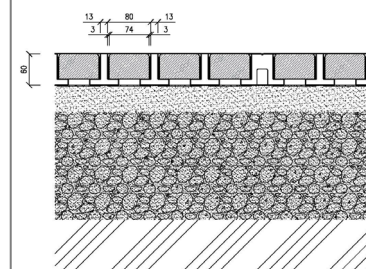
- velkoformátová žulová dlažba 160/160 mm
- distanční betonová dlažba 170/170 mm - se spárami 30 mm

DLAŽBA V TTE ROŠTECH

- TTE rošty s kostkou z betonu nebo z přírodního kamene
- TTE rošty se zákrytovou dlažbou z umělého kamene (polymerbetonu)

TTE ROŠTY S DLAŽBOU Z BETONU, KAMENE, POLYMERBETONU

konstrukce zpevněného propustného povrchu parkovacího stání	na ploše 1 m ²		plocha parkovacího stání		
	plocha dlažby	plocha spar s obsypem	celkem	dlažby	spar
	[m ² /m ²]	[m ² /m ²]	[m ²]	[m ² /m ²]	[m ² /m ²]
velkoformátová žulová dlažba 160/160 mm - se spárami 30 mm	0,72	0,28	30,00	21,60	8,40
distanční betonová dlažba 170/170 mm - se spárami 30 mm	0,72	0,28	30,00	21,60	8,40
vějířová žulová dlažba 100/100 mm - se spárami 30 mm	0,64	0,36	30,00	19,20	10,80

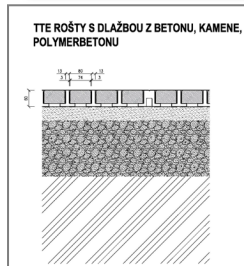
PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

Výpočet hydrotechnických parametrů dvou typů propustných povrchů

plocha povodí	vozovka	asfaltová	38 m ²
	chodník	kamenná dlažba	44 m ²
	parkovací stání	dle konstrukce	30 m ²

PARKOVACÍ STÁNÍ S KAMENNOU A BETONOVOU DISTAČNÍ DLAŽBOU			hydrotechnické parametry průběhu vsakování propustným povrchem při návrhové srážce s periodicitou									
podle konstrukce zpevněného propustného povrchu	plocha vsaku v celé ploše pod TTE rošty [m ²]	propustnost - koeficient hydraulické vodivosti [m/s]	výpočet podle TNV 75 9011	desetiletou (p = 0,1)			pětiletou (p = 0,2)			dvouletou (p = 0,5)		
				objem vody	výška vody	doba zdržení	objem vody	výška vody	doba zdržení	objem vody	výška vody	doba zdržení
				[mm]	[mm]	[min]	[mm]	[mm]	[min]	[mm]	[mm]	[min]
velkoformátová žulová dlažba 160/160 mm - se spárami 30 mm	8,40	1,00000E-04	zadrženi vody se děje na povrchu komunikace	1,9	63	38	1,5	50	30	1,1	37	22
distační betonová dlažba 170/170 mm - se spárami 30 mm				1,7	57	27	1,3	43	21	1,1	37	17
vějířová žulová dlažba 100/100 mm - se spárami 30 mm												

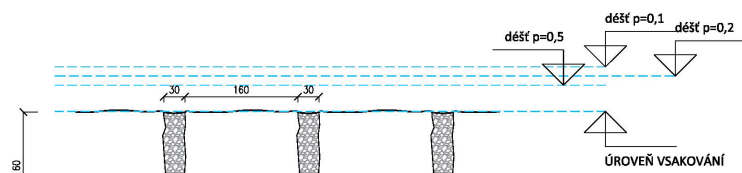
PARKOVACÍ STÁNÍ S DLAŽBOU DO TTE ROŠTŮ			hydrotechnické parametry průběhu vsakování propustným povrchem při návrhové srážce s periodicitou									
podle konstrukce zpevněného propustného povrchu	plocha vsaku v celé ploše pod TTE rošty [m ²]	propustnost - koeficient hydraulické vodivosti [m/s]	výpočet podle TNV 75 9011	desetiletou (p = 0,1)			pětiletou (p = 0,2)			dvouletou (p = 0,5)		
				objem vody	výška vody	doba zdržení	objem vody	výška vody	doba zdržení	objem vody	výška vody	doba zdržení
				[mm]	[mm]	[min]	[mm]	[mm]	[min]	[mm]	[mm]	[min]
TTE rošty s kostkou z betonu	30,00	1,00000E-04	zadrženi vody se děje pod povrchem komunikace v její konstrukci	1,1	36	7	0,8	26	5	0,6	21	4
TTE rošty s kostkou z přírodního kamene												
TTE rošty se zákrytovou dlažbou z umělého kamene (polymerbetonu)												

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

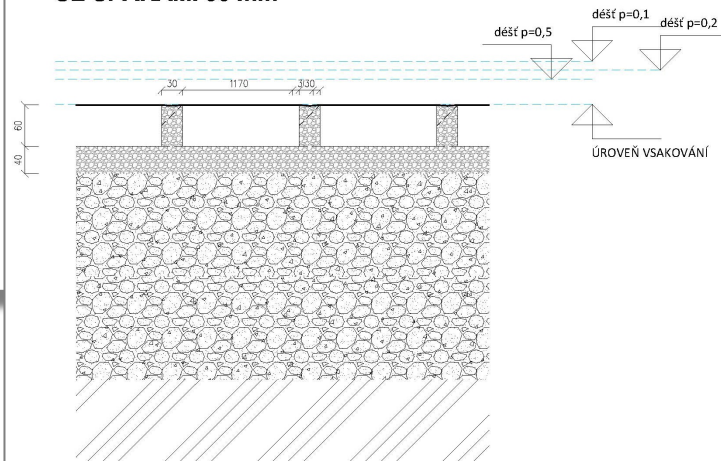
Výpočet odkryl zásadní rozdíl mezi oběma typy propustných povrchů

KAMENNÁ A DISTANČNÍ BETONOVÁ DLAŽBA SE SPÁRAMI

**VELKOFORMÁTOVÁ ŽULOVÁ DLAŽBA 160/160 mm
- SE SPÁRAMI 30 mm**

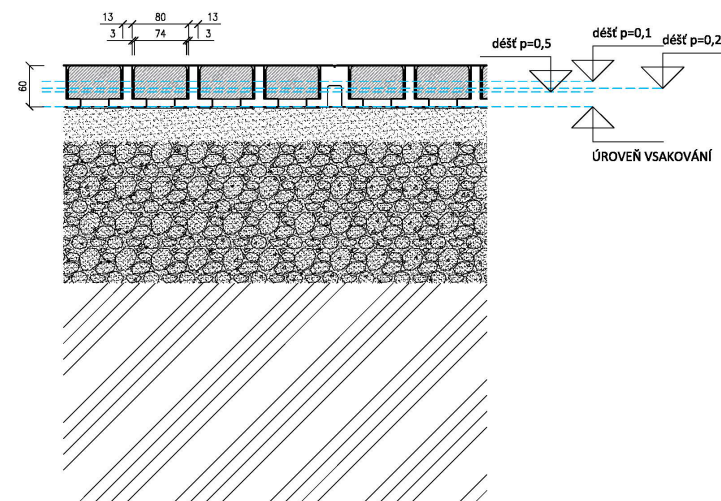

**DISTANČNÍ BETONOVÁ DLAŽBA 170/170 mm -
SE SPÁRAMI 30 mm**

DLAŽBA V TTE ROŠTECH

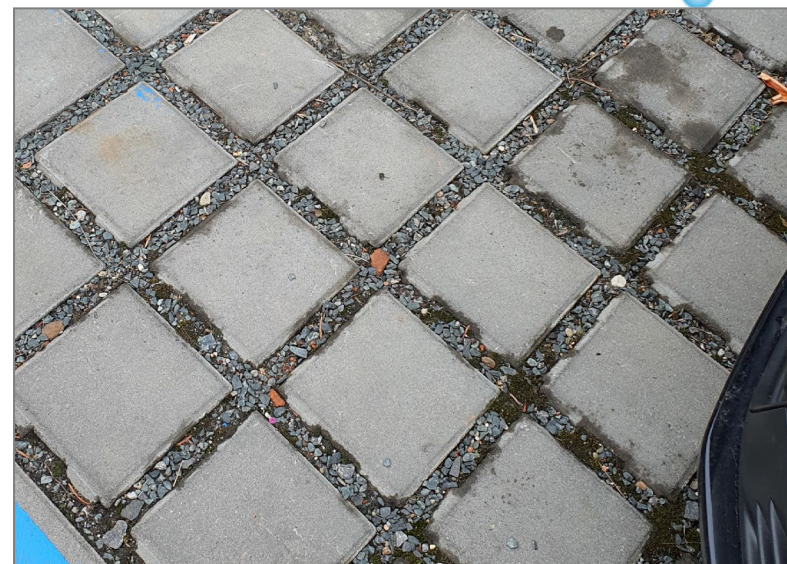
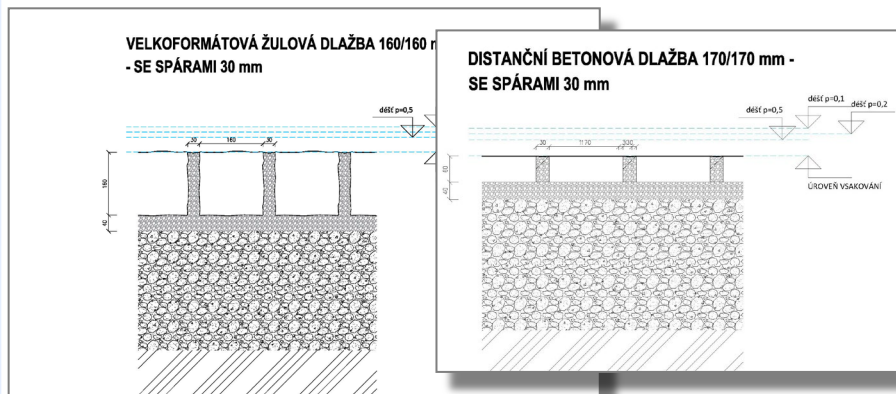
**TTE ROŠTY S DLAŽBOU Z BETONU, KAMENE,
POLYMERBETONU**

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

KAMENNÁ DLAŽBA SE SPÁRAMI

Provozní předpoklady

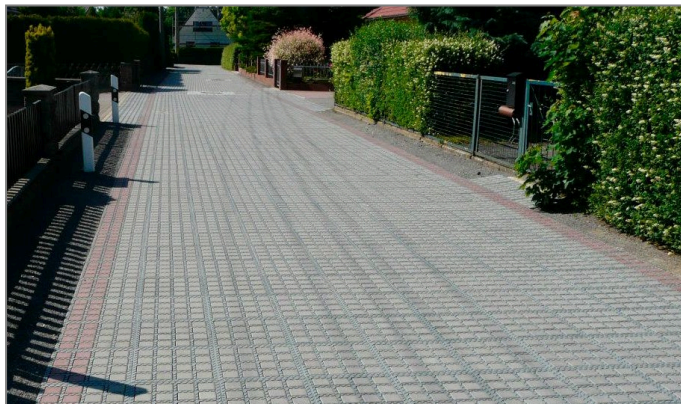
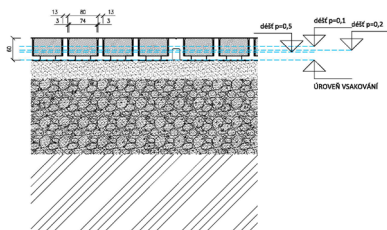

PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

BETONOVÁ DLAŽBA V TTE ROŠTECH

Provozní předpoklady

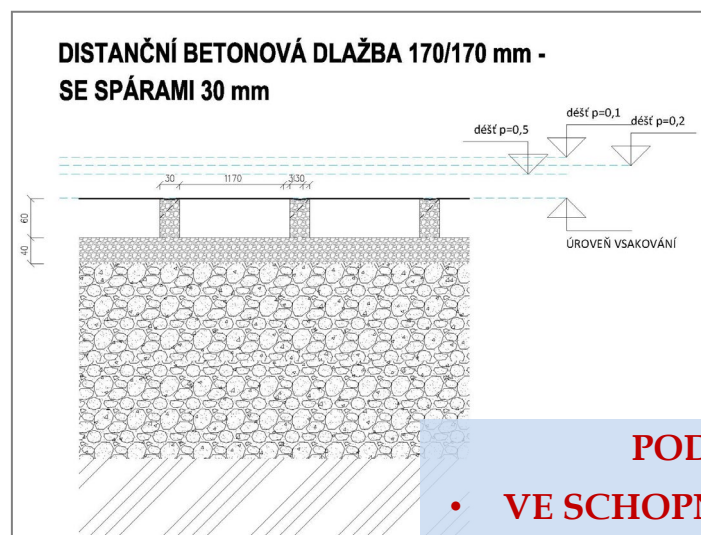
TTE ROŠTY S DLAŽBOU Z BETONU, KAMENE,
POLYMERBETONU

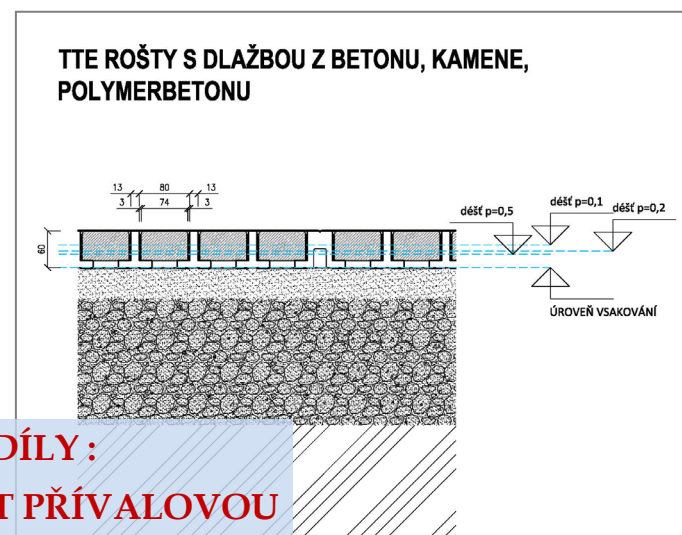
PROPUSTNÁ DLAŽBA – povrch parkovacího stání

Výsledek posouzení dvou typů propustných povrchů

KAMENNÁ A BETONOVÁ DISTANČNÍ DLAŽBA SE SPÁRAMI

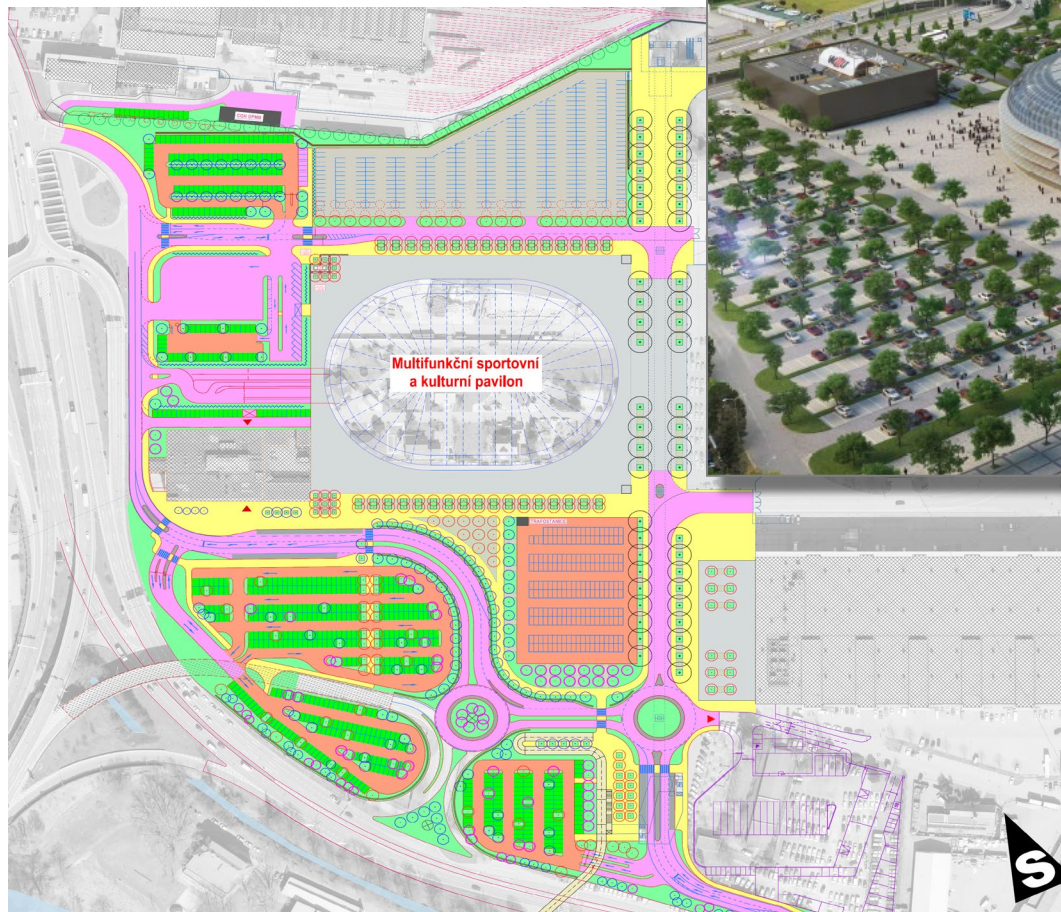
BETONOVÁ DLAŽBA V TTE ROŠTECH

PODSTATNÉ ROZDÍLY:

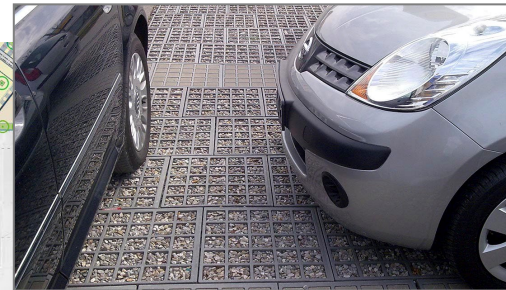
- VE SCHOPNOSTI ODVÉST PŘÍVALOVOU SRÁŽKU
- VE DLOUHODOBĚ SPOLEHLIVÉ PROPUSTNOSTI
- VE STABILITĚ POVRCHU

Multifunkční hala - ARÉNA BRNO

Multifunkční hala - ARÉNA BRNO

počítáme
s vodou

PARKOVIŠTĚ
dle principů modrozelené infrastruktury

ADAPTACE MĚST NA ZMĚNU KLIMATU PROSTŘEDNICTVÍM MODROZELENÉ INFRASTRUKTURY

ADAPTACE MĚST NA ZMĚNU KLIMATU STOJÍ
NA PRINCIPECH UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

ADAPTACI REPREZENTUJÍ
TŘI NEJDŮLEŽITĚJŠÍ EKOSYSTÉMOVÉ SLUŽBY

MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA

1. PREVENCE PROTI ZÁPLAVÁM
2. PREVENCE PROTI SUCHU
3. KVALITNÍ MIKROKLIMA

MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA JE SYSTÉM

SYSTÉM STOJÍ NA SYSTÉMOVÝCH OPATŘENÍCH
SYSTÉMOVÁ OPATŘENÍ ZAVEDE KONCEPCE
KONCEPCI - KONCEPCE STOJÍ NA DETAILU

PLÁN ADAPTACE NA ZMĚNU KLIMATU PROSTŘEDNICTVÍM MODROZELENÉ INFRASTRUKTURY (Plán)

obsah:

- A. Koncepce hospodaření s dešťovou vodou (HDV)
  - B. Městské stavební standardy integrované s MZI
  - C. Adaptační indikátory MZI
- Medická příručka pro aplikaci MZI

A. Koncepce hospodaření s dešťovou vodou

Principy HDV lze účinně aplikovat pouze systémově:

Zadržování srážek je nutné vnímat jako systémové opatření a pro jeho zavedení je nutné předjednat ve městě podmínky

Zavedení tohoto univerzálního systému je nutné aplikovat se znalostí konkrétních podmínek

- Stávající zástavba - potenciál k zadržování srážek
- Novostavby - pravidla pro zadržování srážek podle podmínek v území

Simulace srážkoodtokového děje dle principů HDV ukáže účinnost opatření na stokové síti

Systémová opatření HDV na stokových sítích je potřeba zadat do MM a vyhodnotit jejich účinnost ve stávající zástavbě i to, jak se projeví rozšiřování města o novostavby s HDV

B. Městské stavební standardy s integrací MZI

Principy MZI:

- zásadně přehodnotit priority – nejde o přepych, ale o přežití;
- změny vyžadují peníze a trpělivost;
- klíčové dokumenty – např. koncepce parkování;
- zbavit se předsudků v tom, co je architektura a kde je hranice mezi památkou a životem;
- posílit ekosystémové služby.

MSS koordinují právní i technické předpisy a obsahují:

- a. Analýza území města pro aplikaci MZI,
- b. Katalog opatření MZI dle koordinace MZI s ostatními stavebními obory,
- c. Příklady aplikace MZI

B. Městské stavební standardy s integrací MZI

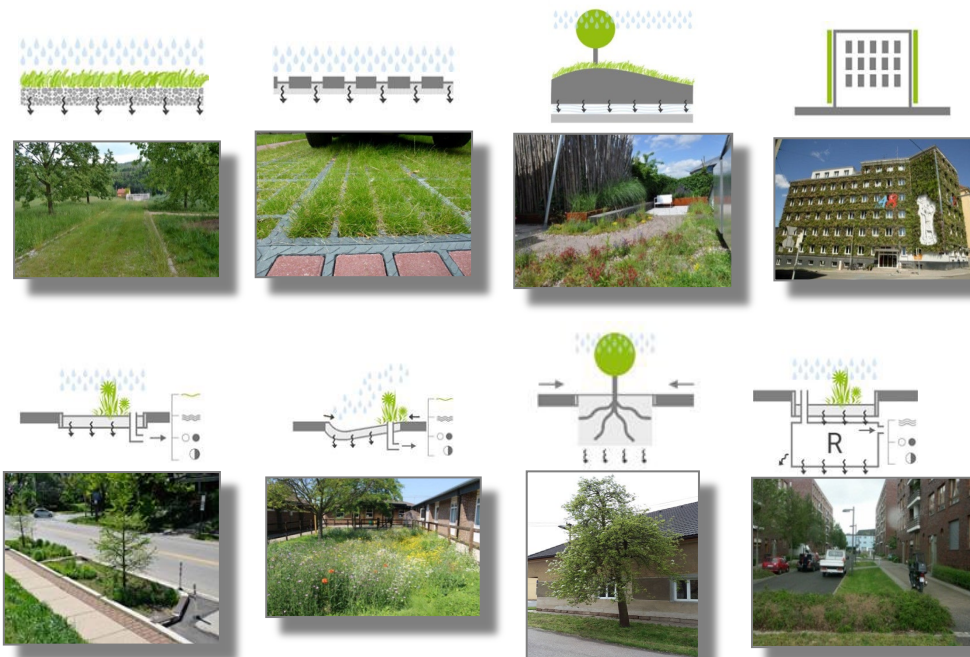
Projednání MSS se všemi dotčenými orgány a organizacemi nastaví **jednotný přístup pro výstavbu** na katastru města

MSS by měly směřovat k nastavení **měřítko účinnosti MZI** zavedením **adaptačních indikátorů** - indexů MZI a map indexů MZI

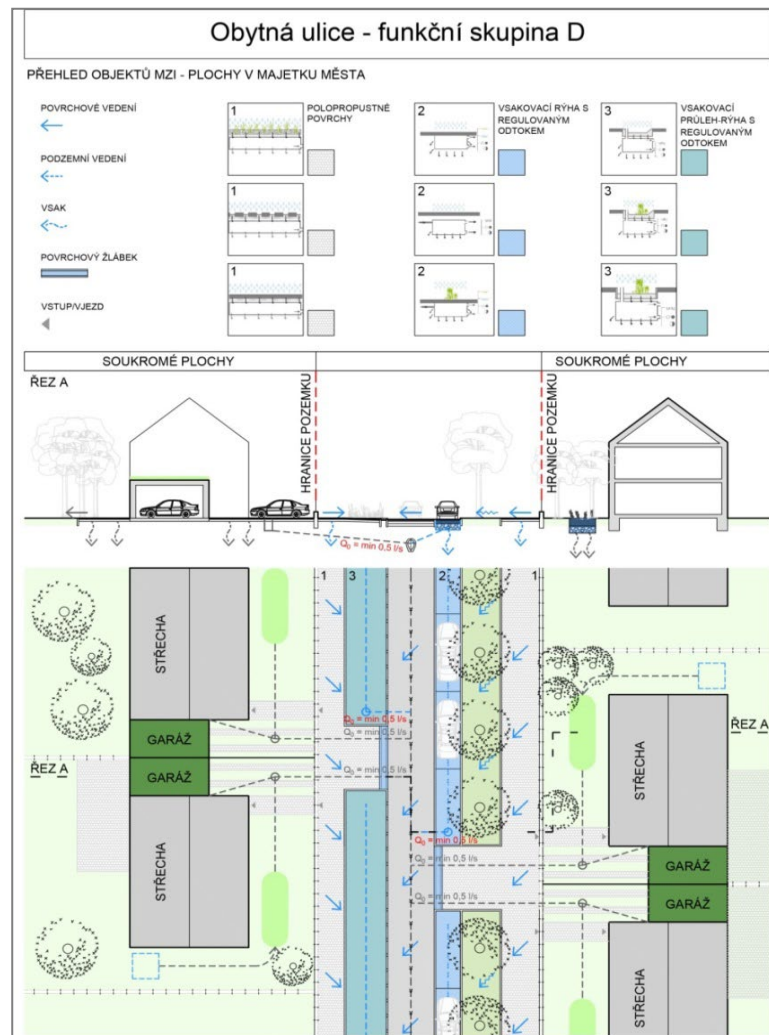
B. Městské stavební standardy

Katalog opatření MZI

Ukázka aplikace opatření MZI

Schéma odvodnění ulic (zdroj: JV PROJEKT VH s.r.o.)

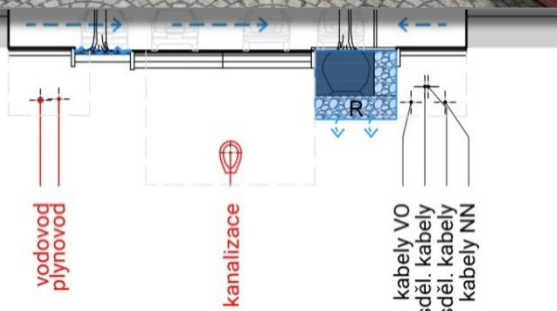
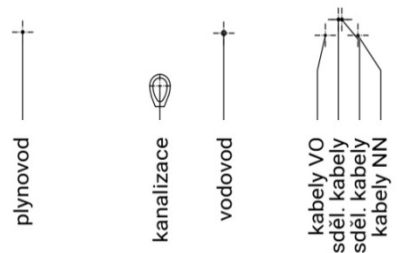
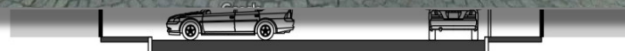

B. Městské stavební standardy – s příklad aplikace MZI

současnost

ul. Praskova

výhled

Ulice bez zeleně a schopnosti
zadržovat srážkovou vodu

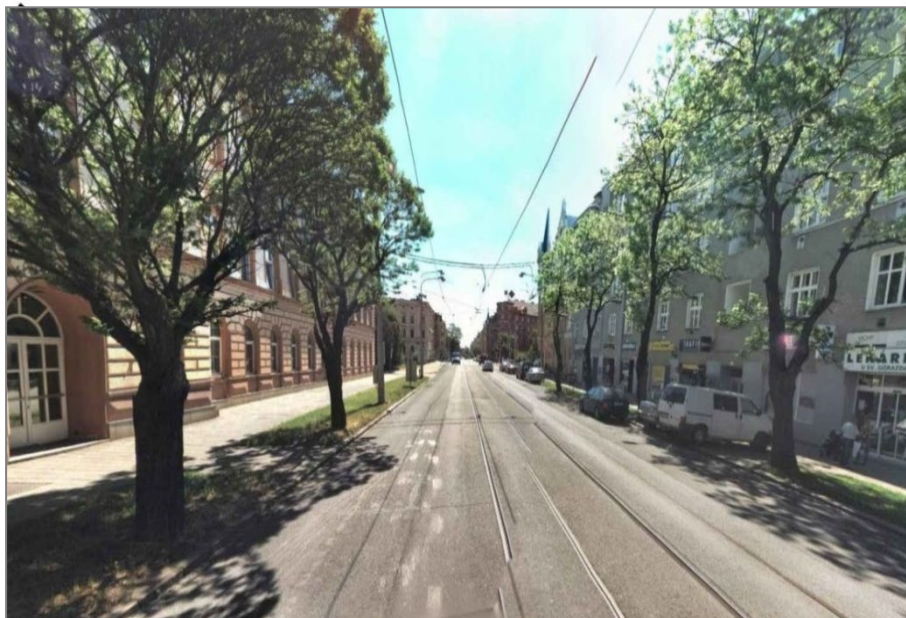
Příklad aplikace MZI
- koordinace s šedou infrastrukturou

B. Městské stavební standardy – s příklad aplikace MZI

ul. Masarykova

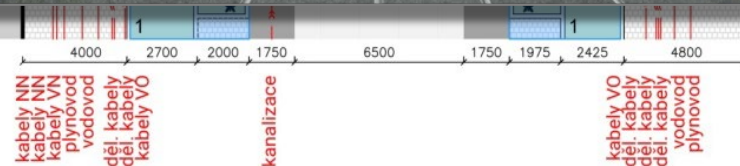
současnost

výhled

kabely NN
kabely VN
kabely NN
sděl. kabely
vodovod
analizace
plynovod
sděl. kabely
kabely VO

kabely VO
vodovod
plynovod
sděl. kabely
sděl. kabely
sděl. kabely

**Příklad vyhodnocení potenciálu a aplikace MZI
- podmínkou je koordinace s ostatní infrastrukturou**

C. Adaptační indikátory MZI

Jak se dozvíme účinnost opatření MZI?

- index MZI (i_{MZI}) - vyjádření evapotranspirační efektivity zeleně a účinnosti HDV
- mapa i_{MZI} - nastavení min. efektu MZI podle typu zástavby - každá ulice bude mít svůj min. i_{MZI}
- vyhodnocování účinnosti MZI - podklad pro smart city

Index modrozelené infrastruktury (i_{MZI})		
<i>typ povrchu</i>	i_{MZI}	<i>aplikace, konstrukce, materiál</i>
nepropustné zpevněné plochy	0,0	vozovky a chodníky z živice, betonu, vyspáované dlažby nebo v betonovém loži
zpevněná plocha s polopropustným krytem umožňující částečné vsakování	0,1	dlažba na štěrkovém loži, mlatové povrchy, MZK
zpevněná plocha s propustným krytem	0,3	propustné asfalty, dlažba se širokou spárou
propustné nezpevněné plochy bez rostlinného krytu	0,4	propustné dlažby, štěrkové a pískové povrchy
plocha se souvislým porostem zeleně, kde není možné přímé spojení s hlubší vrstvou půdy, s vegetační vrstvou zeminy do 300 mm	0,5	zeleň na střešní konstrukci podzemních objektů (např. podzemní parkoviště)

Medická příručka pro aplikaci MZI

Když už víme, co chceme a existuje politická vůle, je velmi důležité, aby měli aktéři po ruce nástroj pro účinné zavádění opatření MZI

- metodika umožňuje státní správě **pochopit podstatu a smysl MZI** a jak by se na její zavádění měli připravit
- metodika pomáhá efektivně postupovat při **schvalování, povolování a kolaudování staveb**, přebírat stavby do užívání v potřebné kvalitě,
- metodika pomáhá nastavit **provozní smlouvy** s provozovateli, **plánovací smlouvy** mezi majiteli infrastruktury a developery

Město se na zadání Plánu musí připravit

Město si musí udělat jasno v tom:

- **jak zajistit závaznost a vymahatelnost Plánu?**
- **jaké bude složení týmu zpracovatele?** (specialisté klíčových oborů)
- **kdo bude zastupovat objednatele?** (procesu projednávání se musí účastnit pověřeni reprezentanti města)
- **kolik kvalitní Plán stojí?**
- **podle čeho vybrat zhotovitele?** (důležitější je důvěra v jeho schopnosti - reference, než pořizovací cena Plánu)

*Děkuji za pozornost
Jiří Vítek*

www.jvprojektovh.cz